

ЗАТВЕРДЖУЮ:

**Ректор Українського
державного університету
залізничного транспорту
д.т.н., професор**

Сергій ПАНЧЕНКО

_____ 2022 р.

ВИТЯГ

З ПРОТОКОЛУ № 16

розширеного засідання кафедри

**«Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом»
Українського державного університету залізничного транспорту**

від 03 жовтня 2022 року

БУЛИ ПРИСУТНІ:

ЗАВДУВАЧ КАФЕДРИ «Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом» – д.е.н., професор Дикань В. Л.

ЧЛЕНИ КАФЕДРИ «Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом» – д.е.н., доц. Каличева Н. Є.; д.е.н., доц. Корінь М. В.; д.е.н., проф. Овчиннікова В. О.; д.е.н., проф. Токмакова І. В.; к.е.н., доц. Сухорукова Т. Г.; к.е.н., доц. Назаренко І. Л.; к.е.н., доц. Толстова А. В.; к.е.н., доц. Кондратюк М. В.; к.е.н., доц. Обруч Г. В.; к.е.н., доц. Соломніков І. В.

ЗАПРОШЕНІ – завідувач кафедри «Маркетинг, комерційна діяльність та економічна теорія» д.е.н., проф. Зоріна О.І.; завідувач кафедри «Менеджмент, публічне управління та HR-технології» д.е.н., проф. Дикань О. В.; професор кафедри «Менеджмент, публічне управління та HR-технології» д.е.н., проф. Дейнека О. Г., професор кафедри «Фінанси, облік і аудит» д.е.н., проф. Євсєєва О. О.

Усього 15 чол., у т. ч. докторів економічних наук – 9; кандидатів економічних наук – 6.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Розгляд дисертаційної роботи доцента кафедри «Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом» Українського державного університету залізничного транспорту Обруч Ганни Володимирівни на тему «Теоретико-методологічні аспекти забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації», що подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради Українського державного університету залізничного транспорту, протокол № 8 від 30 жовтня 2018 р.

НАУКОВИЙ КОНСУЛЬТАНТ: Дикань Володимир Леонідович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри «Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом» Українського державного університету залізничного транспорту.

РЕЦЕНЗЕНТИ: д.е.н., проф. Зоріна О. І., д.е.н., проф. Дейнека О. Г., д.е.н., проф. Євсєєва О. О.

СЛУХАЛИ: доповідь за результатами дисертаційної роботи доцента кафедри «Економіка та управління виробничим і комерційним бізнесом» Українського державного університету залізничного транспорту Обруч Ганни Володимирівни на тему «Теоретико-методологічні аспекти забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації», що подана на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Обруч Г. В. доповіла про актуальність теми дослідження, постановку та методи вирішення наукового завдання, наукову новизну, основний зміст роботи, теоретичну та практичну цінність результатів дослідження, сформулювала основні висновки роботи.

ПИТАННЯ ДО ДОПОВІДАЧА ПОСТАВИЛИ: д.е.н., проф. Дейнека О. Г., д.е.н., проф. Зоріна О. І., д.е.н., проф. Дикань О. В., д.е.н., проф. Євсєєва О. О., д.е.н., доц. Корінь М. В., д.е.н., проф. Овчиннікова В. О., к.е.н., доц. Назаренко І. Л., к.е.н., доц. Сухорукова Т. Г., к.е.н., доц. Толстова А. В.

На поставлені запитання Обруч Г. В. відповідала в повному обсязі та достатньо аргументовано.

СЛУХАЛИ: наукового консультанта д.е.н., проф. Диканя В. Л., який надав характеристику здобувачу Обруч Г. В., доповів про її участь у вирішенні поставлених завдань.

СЛУХАЛИ: рецензентів роботи: д.е.н., проф. Зоріну О. І., д.е.н., проф. Дейнеку О. Г., д.е.н., проф. Євсєєву О. О. Вони доповіли про результати розгляду дисертаційної роботи Обруч Г. В. Ними: визначено відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту, актуальність теми, наукову новизну, одержані результати дослідження; підтверджено повноту викладення основних результатів дисертації в публікаціях; встановлено аргументованість та доступність стилю викладення матеріалу досліджень.

ВИСТУПИЛИ: д.е.н., проф. Дикань О. В., д.е.н., проф. Овчиннікова В. О., к.е.н., доц. Толстова А. В., к.е.н., доц. Уткіна Ю. М.

ЗАУВАЖЕННЯ:

1) розкриті в тексті автореферату тенденції трансформації глобального економічного середовища слід представити у вигляді рисунку і доповнити статистичним обґрунтуванням їх значущості в процесі перебудови середовища функціонування підприємств залізничного транспорту;

2) потребують уточнення задачі та висновки дисертаційного дослідження;

3) у доповіді слід більш детально окреслити практичну значущість авторських розробок; у т. ч. необхідно вказати яким відомствам, підприємствам, структурним підрозділам залізничного транспорту рекомендовано для впровадження практичні результати дисертаційного дослідження;

4) для наочного обґрунтування актуальності дослідження ілюстративний матеріал, що стосується розкриття дисбалансів розвитку підприємств залізничного транспорту, слід доповнити статистичними даними;

5) доцільно в тексті автореферату представити результати розрахунку рівня збалансованості розвитку підприємств залізничного транспорту, що стали базисом для визначення напрямів забезпечення збалансованого зростання підприємств галузі в умовах їх цифрової модернізації;

6) окремі здобутки автора потребують більшої деталізації, у т. ч. це стосується розкриття системи сценаріїв забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту з урахуванням ступеня їх цифрової адаптації;

7) у тексті автореферату необхідно приділити більше уваги обґрунтуванню обраних інструментів інноваційно-технологічного забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту, відобразивши їх

змістовні характеристики і особливості застосування на підприємствах галузі;

8) необхідно модель впровадження цифрових інструментів розвитку послуг підприємств залізничного транспорту доповнити інформацією щодо складових сервісів цифрової інфраструктури з організації перевезень вантажів залізничним транспортом.

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1) тенденції трансформації глобального економічного середовища представити у вигляді рисунку і доповнити статистичними даними, що відображають рівень їх значущості для підприємств залізничного транспорту на сучасному етапі;

2) ілюстративний матеріал, на якому відображено дисбаланси розвитку підприємств залізничного транспорту, доповнити статистичними даними;

3) відобразити результати розрахунку рівня збалансованості розвитку підприємств залізничного транспорту і подати їх у вигляді рисунка;

4) більш детально розкрити інструменти цифрової адаптації підприємств залізничного транспорту до глобальних цифрових змін у залізничній галузі в межах виділених сценаріїв забезпечення їх збалансованого зростання;

5) загальні висновки, які розкривають результати дисертаційного дослідження, сформулювати більш чітко і оформити їх як стверджувальні;

6) доповідь доповнити висновками про практичну значущість розробок;

7) відобразити характерні риси і особливості застосування інструментів інноваційно-технологічного забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту для обґрунтування доцільності їх практичного впровадження на підприємствах галузі в умовах цифровізації;

8) модель впровадження цифрових інструментів розвитку послуг підприємств залізничного транспорту доповнити інформацією щодо складових сервісів платформи вантажних перевезень як основи формування цифрової інфраструктури з організації перевезень вантажів залізничним транспортом.

УХВАЛИЛИ прийняти по дисертаційній роботі такі висновки: дисертаційна робота Обруч Ганни Володимирівни є закінченою науковою працею і відповідає вимогам, які пред'являються до докторських дисертацій.

Актуальність теми.

Світ вступив у нову епоху цифрової глобалізації, яка характеризується інтенсифікацією потоків даних, що містять інформацію, знання, ідеї та інновації. Розвинені країни, завершивши індустріалізацію, успішно цифровізують економіки, прискореними темпами розвиваючи інноваційні технології, де домінує штучний інтелект, автоматизація та цифрові платформи. Такого роду

зміни, безумовно, створюють нові можливості для формування стійких конкурентних переваг для бізнесу і національної економіки.

Практика реалізації цифрових змін у світовій залізничній галузі доводить ефективність застосування цифрових технологій і підприємствами залізничного транспорту як базису забезпечення їх збалансованого зростання і досягнення лідируючих позицій на глобальному ринку транспортно-логістичних послуг. Водночас в Україні потенціал цифрової модернізації не достатньо використовується підприємствами залізничного транспорту для їх адаптації до вимог цифровізації. Стримує дані процеси складне становище підприємств залізничного транспорту, обумовлене як вагомим тиском ринку, так і застарілою техніко-технологічною базою. Внаслідок негативної дії цих факторів відбувається зниження обсягів перевезень, доходів та прибутку і відповідно падіння конкурентних позицій вітчизняного залізничного транспорту на українському і міжнародному ринку транспортно-логістичних послуг. Для недопущення подальшої втрати набутого за багато років потенціалу українських залізниць і забезпечення збалансованого зростання підприємств галузі вкрай необхідно реалізувати масштабну політику цифрової модернізації підприємств залізничного транспорту шляхом впровадження цифрового інструментарію трансформації їх бізнес-моделі та модернізації послуг, бізнес-процесів і компетенцій персоналу.

Зазначене обумовлює необхідність наукового пошуку і розроблення теоретико-методологічних засад, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації з метою прискорення їх інтеграції до глобального цифрового транспортно-логістичного простору.

Дисертаційна робота є складовою розробок Харківського національного університету будівництва та архітектури в межах науково-дослідної роботи кафедри економіки за темою «Проблеми адаптації соціально-економічних систем до екзогенних змін» (номер державної реєстрації 0118U001941), де автором встановлено фактори деструктивного впливу на діяльність підприємств залізничного транспорту в контексті реалізації цифрових змін у галузі.

Дисертація виконувалася відповідно до основних положень Стратегії АТ «Укрзалізниця» на 2019 – 2023 роки (затверджена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 591-р), Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року (затверджена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р), Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020» (затверджена Указом Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015).

Основна наукова задача дисертаційної роботи містить такі елементи наукової новизни:

вперше:

- розроблено когерентний підхід до забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту, в основу якого покладено мультиплікативні властивості цифровізації, що реалізуються за рахунок інтеграції доповненого реального та віртуального бізнес-середовища розвитку підприємств галузі і застосування цифрового інструментарію трансформації їхньої бізнес-моделі та модернізації послуг, бізнес-процесів і компетенцій персоналу. Такий підхід дозволить подолати внутрішні дисбаланси функціонування підприємств залізничного транспорту і сформувати сприятливе середовище для їхнього збалансованого зростання (**Обруч Г. В. Забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах реалізації цифрових трансформацій у галузі. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. № 1 (73). С. 179 – 185.**);

- запропоновано концептуальні положення забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту, що ґрунтуються на полікритеріальній узгодженості цілей сталого зростання підприємств галузі та сформовані за рахунок їх представлення, по-перше, у межах доповненого реального та віртуального середовища відповідно до економічних, екологічних і соціальних мотивів розвитку підприємств залізничного транспорту і, по-друге, за напрямками забезпечення їхнього збалансованого зростання в умовах реалізації цифрових трансформацій у галузі. Розкрито цілі та завдання забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту, що в сукупності сприятиме створенню умов для їхньої цифрової модернізації (**Обруч Г. В. Формування концепції забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах їх цифрової трансформації. Бізнес Інформ. 2020. № 3. С. 119 – 127.**);

- розроблено систему сценаріїв забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту (інерційний, фрагментарно-адаптивний, прогресивно-адаптивний і коеволюційно-цифровий), у якій як критерій їх вибору запропоновано враховувати ступінь проникнення цифрових технологій у діяльність підприємств галузі. Визначено цифрові інструменти збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в рамках кожної з запропонованих альтернатив і розкрито алгоритм вибору пріоритетного для впровадження сценарію, що дозволило обґрунтувати стратегічні напрями реалізації цифрових перетворень на підприємствах залізничного транспорту (**Обруч Г. В. Цифрова трансформація підприємств залізничного транспорту в умовах розбудови глобального цифрового транспортно-логістичного**

простору. *Вісник економіки транспорту і промисловості. 2021. № 74. С. 91 – 101.*);

удосконалено:

- підхід до інноваційно-технологічного забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту, що, на відміну від існуючих, ґрунтується на формуванні відкритих моделей проектування та продукування інновацій підприємствами галузі і передбачає кастомізацію їхньої інноваційної діяльності на основі розбудови цифрових платформ і використання інструментарію digital-маркетингу в процесі створення інноваційної продукції підприємствами залізничного транспорту. Ця пропозиція дозволить забезпечити якісне техніко-технологічне оновлення підприємств залізничного транспорту **(Обруч Г. В. Трансформація інноваційних систем підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2021. Вип. 36. С. 108 – 113.)**;

- організаційно-економічну модель проактивного управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів за участю підприємств залізничного транспорту, що, на відміну від існуючих, ґрунтується на удосконаленні процесу впровадження спільних інвестиційних проєктів на основі додаткового включення погоджувального етапу разом із передінвестиційним, інвестиційним та експлуатаційним етапами розроблення та реалізації інвестиційних проєктів, а також передбачає створення Центру управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів на підприємствах залізничного транспорту. Така модель є базисом для досягнення узгодженості інтересів стейкхолдерів під час реалізації інвестиційних проєктів розвитку підприємств залізничного транспорту **(Обруч Г. В., Дикань В. Л. Управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів за участю підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2020. № 69. С. 9 – 21. (Особистий внесок: сформовано організаційно-економічну модель проактивного управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів за участю підприємств залізничного транспорту))**;

- теоретичні основи забезпечення збалансованого розвитку послуг підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації, що, на відміну від відомих, розкривають взаємозв'язок між характеристиками цифрових інструментів, критеріями якості та стратегічними цілями розвитку послуг. Це дозволило розробити песимістичний, реалістичний та оптимістичний сценарії розвитку послуг підприємств залізничного транспорту і стало підґрунтям для визначення стратегічних векторів забезпечення збалансованого розвитку підприємств галузі **(Обруч Г. В. Теоретичні основи забезпечення збалансованого розвитку послуг підприємств залізничного транспорту в**

умовах цифровізації. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 135 – 141.);

- модель впровадження цифрових інструментів розвитку послуг підприємств залізничного транспорту, що, на відміну від існуючих, поєднує цифрові платформи «пасажирські перевезення», «вантажні перевезення» та «управління активами» і розкриває їх субплатформи та основні сервіси, що дозволить підвищити результативність бізнес-процесів реалізації послуг підприємств залізничного транспорту і лояльність клієнтів (**Обруч Г. В. Розвиток послуг підприємств залізничного транспорту на основі розбудови цифрових платформ. *Підприємництво та інновації*. 2019. Вип. 10. С. 69 – 73.);**

- систему організаційно-ресурсного забезпечення збалансованого розвитку послуг підприємств залізничного транспорту, що, на відміну від існуючих, розкриває перспективні інструменти активізації процесів цифрової трансформації в розрізі організаційно-структурної, матеріально-технічної, фінансово-інвестиційної, інформаційно-комунікаційної та інтелектуально-кадрової підсистем, у тому числі через удосконалення організаційної структури за рахунок утворення і співпраці відділів бізнес-аналітики, цифрового моделювання і клієнтського досвіду. Запропонований інструментарій сприятиме ефективній реалізації цифрових перетворень, формуванню нових стратегічних активів і підвищенню конкурентоспроможності послуг підприємств залізничного транспорту (**Обруч Г. В. Організаційно-ресурсне забезпечення цифрової трансформації залізничного транспорту. *Інтелект XXI*. 2019. № 6. Ч. 1. С. 138 – 143.);**

- організаційні положення забезпечення збалансованого розвитку інтелектуально-кадрового потенціалу підприємств залізничного транспорту, що, на відміну від існуючих, передбачають створення цифрової платформи управління персоналом підприємств галузі як інтегрованого інформаційного середовища управління кадрами та їхніми знаннями. Розкрито архітектуру та функціональні можливості цифрової платформи управління персоналом підприємств залізничного транспорту, що в цілому дозволить сформувати комплексну систему управління компетенціями працівників в умовах реалізації цифрових перетворень на підприємствах галузі (**Обруч Г. В. Особливості управління персоналом залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 6.1–1 (56). С. 99 – 105.);**

- концепцію впровадження менторингу в систему управління розвитком персоналу підприємств залізничного транспорту, у якій, на відміну від існуючих, визначено етапи його реалізації, елементи, технології, методи та результати впровадження в контексті формування інтелектуально-кадрового потенціалу для забезпечення збалансованого зростання підприємств залізничної галузі в умовах цифрової трансформації. Це

дозволить підвищити ефективність процесу адаптації персоналу підприємств залізничного транспорту до вимог цифровізації (**Обруч Г. В. Концепція впровадження менторингу в систему управління розвитком персоналу підприємств залізничного транспорту. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2019. № 4 (68). С. 177 – 184.**);

- підхід до формування системи мотивації персоналу підприємств залізничного транспорту, що, на відміну від існуючих, передбачає сегментування працівників відповідно до їхніх домінуючих цінностей у сфері професійного розвитку та особистісного зростання і розроблення на цій основі конкурентоспроможної програми нематеріальної мотивації персоналу підприємств галузі. Це в цілому дозволить підвищити гнучкість системи нематеріального заохочення працівників на підприємствах залізничного транспорту і забезпечити її відповідність потребам співробітників у період трансформацій (**Обруч Г. В., Дикань В. Л. Розроблення підходу до формування системи нематеріальної мотивації працівників підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2020. № 1 (69). С. 96 – 107. (Особистий внесок: розроблено підхід до формування системи мотивації персоналу підприємств залізничного транспорту)**);

отримали подальший розвиток:

- систематизація дисбалансів розвитку підприємств залізничного транспорту на основі ідентифікації проблем функціонування підприємств галузі залежно від сфери їх виникнення (організаційно-структурні, інституційні, інноваційно-технологічні, інвестиційні, інтелектуально-кадрові, сервісно-комунікаційні). На відміну від існуючих класифікацій, дисбаланси розвитку підприємств залізничного транспорту згруповано за напрямками: у сфері розвитку послуг; інноваційної діяльності; інвестиційної діяльності; розвитку компетенцій персоналу. Це дозволило обґрунтувати пріоритетні напрями цифрової модернізації підприємств залізничного транспорту (**Обруч Г. В. Дослідження процесів забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2019. Вип. 6 (12). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/184> (дата звернення: 20.12.2019)**);

- теоретичні положення забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації за рахунок уточнення змісту наукової категорії «збалансований розвиток підприємств залізничного транспорту» і розширення класифікації напрямів збалансованого зростання підприємств залізничної галузі шляхом доповнення її такими ознаками: масштаб змін; характер змін; ступінь проникнення цифрових технологій у діяльність підприємств залізничного транспорту. Це склало теоретичний базис для

обґрунтування напрямів забезпечення збалансованого зростання підприємств залізничної галузі з урахуванням трансформаційних змін бізнес-середовища їхнього функціонування (**Обруч Г. В. Теоретичні засади збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту. *Агросвіт*. 2020. № 6. С. 110 – 116.**);

- методичний підхід до оцінювання результативності впровадження цифрових інновацій на підприємствах залізничного транспорту, що ґрунтується на розрахунку економічного ефекту, досягнутого завдяки оптимізації витрат, підвищенню дохідності бізнес-сегментів діяльності підприємств залізничної галузі та нарощенню вартості їхнього бізнесу в результаті реалізації цифрових змін, і синергетичного ефекту, що враховує нівелювання цифрової асиметрії учасників інноваційного процесу та покращення їхньої цифрової комунікації. Використання даного підходу сприятиме розробленню і реалізації ефективних управлінських рішень, спрямованих на забезпечення цифрової модернізації підприємств залізничного транспорту (**Обруч Г. В. Особливості цифрового розвитку АТ «Укрзалізниця». *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2020. Т. 31 (70). № 1. С. 59 – 64.**).

Обґрунтованість і достовірність результатів дослідження.

Одержані наукові положення, висновки і рекомендації є достовірними, що підтверджується: обґрунтованим використанням теоретичних та методичних напрацювань вітчизняних і зарубіжних науковців з питань забезпечення збалансованого розвитку бізнес-суб'єктів та їхньої цифрової трансформації, у тому числі підприємств залізничного транспорту; застосуванням загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, у тому числі порівняльного аналізу і графічного методу, систематизації і класифікації, системного підходу, моделювання, абстрагування і логічного аналізу, морфологічного аналізу, аналогії та екстраполяції, експертного та розрахунково-аналітичного методів; базуванням на положеннях нормативно-правових актів України щодо діяльності залізничного транспорту, даних Державної служби статистики України, даних фінансової звітності підприємств залізничного транспорту, матеріалах українських і зарубіжних періодичних друкованих видань. Достовірність та новизна наукових досліджень підтверджується висвітленням їх результатів у відкритих публікаціях у фахових виданнях та оприлюдненням у доповідях на наукових та науково-практичних конференціях.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження.

Результати проведеного дослідження мають як теоретичне, так і практичне значення.

До результатів дослідження, які мають теоретичне значення, належать:

- когерентний підхід до забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту, в основу якого покладено мультиплікативні властивості цифровізації;
- концептуальні положення забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту, що ґрунтуються на полікритеріальній узгодженості цілей сталого зростання підприємств галузі;
- теоретичні основи забезпечення збалансованого розвитку послуг підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації;
- концепцію впровадження менторингу в систему управління розвитком персоналу підприємств залізничного транспорту, у якій визначено етапи його реалізації, елементи, технології, методи та результати впровадження;
- систематизація дисбалансів розвитку підприємств залізничного транспорту на основі ідентифікації проблем функціонування підприємств галузі залежно від сфери їх виникнення;
- теоретичні положення забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації за рахунок уточнення змісту наукової категорії «збалансований розвиток підприємств залізничного транспорту» і розширення класифікації напрямів збалансованого зростання підприємств залізничної галузі;
- методичний підхід до оцінювання результативності впровадження цифрових інновацій на підприємствах залізничного транспорту.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що обґрунтовані в дисертації методичні підходи, теоретичні висновки і практичні рекомендації можуть бути використані у процесі розроблення стратегії забезпечення збалансованого зростання підприємств залізничного транспорту України і дозволять підвищити ефективність застосування цифрового інструментарію модернізації підприємств галузі для подолання проявів дисбалансованості їхнього розвитку.

До результатів дослідження, які мають практичне значення, належать:

- система сценаріїв забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту (інерційний, фрагментарно-адаптивний, прогресивно-адаптивний і коеволюційно-цифровий), у якій як критерій їх вибору запропоновано враховувати ступінь проникнення цифрових технологій у діяльність підприємств галузі;
- підхід до інноваційно-технологічного забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту, що ґрунтується на формуванні відкритих моделей проектування та продукування інновацій підприємствами галузі і передбачає кастомізацію їхньої інноваційної діяльності;

- організаційно-економічну модель проактивного управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів за участю підприємств залізничного транспорту, що ґрунтується на удосконаленні процесу впровадження спільних інвестиційних проєктів;
- модель впровадження цифрових інструментів розвитку послуг підприємств залізничного транспорту, що поєднує цифрові платформи «пасажирські перевезення», «вантажні перевезення» та «управління активами» і розкриває їх субплатформи та основні сервіси;
- систему організаційно-ресурсного забезпечення збалансованого розвитку послуг підприємств залізничного транспорту;
- організаційні положення забезпечення збалансованого розвитку інтелектуально-кадрового потенціалу підприємств залізничного транспорту, що передбачають створення цифрової платформи управління персоналом підприємств галузі як інтегрованого інформаційного середовища управління кадрами та їхніми знаннями;
- підхід до формування системи мотивації персоналу підприємств залізничного транспорту.

Результати дисертаційного дослідження отримали практичне застосування. Зокрема пропозиції щодо впровадження цифрових платформ розвитку послуг підприємств залізничного транспорту застосовуються в діяльності Регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця» (акт впровадження № 217/02 від 12 лютого 2020 р.); рекомендації щодо проактивного управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів за участю підприємств залізничного транспорту були використані і враховані в діяльності виробничого підрозділу «Харківський головний матеріально-технічний склад» Регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця» (акт впровадження № 152/03 від 10 березня 2020 р.); концептуальні положення забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту використовуються в роботі структурного підрозділу «Служба приміських пасажирських перевезень» Регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця» (акт впровадження № 92/04 від 3 квітня 2020 р.); пропозиції щодо удосконалення інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту з урахуванням вимог їхньої цифровізації впроваджено в діяльність виробничого підрозділу «Моторвагонне депо Харків» Регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця» (акт впровадження № 416 від 17 квітня 2020 р.); пропозиції щодо розроблення цифрової платформи управління персоналом підприємств залізничного транспорту використані в діяльності структурного підрозділу «Харківська автобаза» Регіональної філії «Південна залізниця» АТ «Українська залізниця» (акт впровадження № 327 від 13 березня 2020 р.); систему сценаріїв забезпечення збалансованого розвитку

підприємств залізничного транспорту впроваджено в діяльність виробничого підрозділу «Конотопська дистанція колії» Регіональної філії «Південно-Західна залізниця» АТ «Українська залізниця» (акт впровадження № 206/н від 18 лютого 2020 р.).

Теоретичні та практичні розробки, запропоновані в дисертації, використовуються в навчальному процесі Українського державного університету залізничного транспорту при викладанні дисциплін «Економіка залізничного транспорту», «Економіка і організація інноваційної діяльності», «Економіка підприємства», «Стратегічне управління підприємством», «Інноваційний розвиток підприємства», «Забезпечення конкурентоспроможності підприємств» і при виконанні випускних робіт магістрів, що підтверджується актом впровадження від 11 березня 2020 р.

Повнота викладання матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок в них автора. Основні положення і висновки дисертаційної роботи викладено в 69 наукових працях, серед яких 1 одноосібна монографія і 1 колективна монографія; 25 статей у наукових фахових виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, 7 статей у наукових періодичних виданнях інших держав, у тому числі 5 – у наукових виданнях, внесених до міжнародної наукометричної бази даних Scopus; 1 стаття в інших виданнях; 34 тези доповідей на науково-практичних конференціях.

Результати наукового дослідження, викладені у дисертаційній роботі, отримані автором особисто та знайшли відображення в опублікованих працях:

СПИСОК ПРАЦЬ, ОПУБЛІКОВАНИХ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

монографії:

1. Обруч Г. В. Передумови та перспективи розвитку соціальної відповідальності на залізничному транспорті. *Проблеми адаптації соціально-економічних систем до екзогенних змін*: монографія / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Л. Калініченко. Харків : ФОП Панов А. М., 2019. С. 147 – 158. (*Особистий внесок: ідентифіковано та систематизовано фактори деструктивного впливу на діяльність підприємств залізничного транспорту*).

2. Обруч Г. В. Збалансований розвиток підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації економіки: монографія. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 402 с.

статті, що входять до переліку наукових фахових видань і включені до міжнародних наукометричних баз:

3. Обруч Г. В., Ємцова В. Е. Теоретичні аспекти формування та використання інтелектуального потенціалу підприємств залізничного

транспорту. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 60. С. 169 – 177. (Особистий внесок: сформовано комплекс мотиваційних заходів розвитку інтелектуально-кадрового потенціалу підприємств залізничного транспорту).

4. Обруч Г. В., Корінь М. В., Кондратюк М. В. Інвестиційне забезпечення розвитку залізничного транспорту України. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2018. № 62 (Спецвипуск). С. 249 – 259. (Особистий внесок: визначено інвестиційні потреби розвитку підприємств залізничного транспорту і обґрунтовано доцільність реалізації спільних інвестиційних проєктів за їх участю).

5. Обруч Г. В., Кондратюк М. В., Шушкова Є. В. Проблеми і перспективи розвитку АТ «Укрзалізниця» в умовах лібералізації ринку залізничних перевезень. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2019. № 68. С. 94 – 105. (Особистий внесок: визначено інструменти забезпечення сталого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах лібералізації ринку залізничних перевезень).

6. Обруч Г. В. Організаційно-ресурсне забезпечення цифрової трансформації залізничного транспорту. *Інтелект XXI*. 2019. № 6. Ч. 1. С. 138 – 143.

7. Обруч Г. В. Макроекономічні тенденції в процесі цифровізації залізничного транспорту України. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48. Ч. 1. С. 129 – 132.

8. Обруч Г. В. Особливості управління персоналом залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 6.1–1 (56). С. 99 – 105.

9. Обруч Г. В. Дослідження процесів забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2019. Вип. 6 (12). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/184> (дата звернення: 20.12.2019).

10. Обруч Г. В. Концепція впровадження менторингу в систему управління розвитком персоналу підприємств залізничного транспорту. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2019. № 4 (68). С. 177 – 184.

11. Обруч Г. В. Концептуальні положення інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту. *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва. Серія : Економічні науки*. 2019. № 4. Т. 1. С. 120 – 129.

12. Обруч Г. В. Розвиток послуг підприємств залізничного транспорту на основі розбудови цифрових платформ. *Підприємництво та інновації*. 2019. Вип. 10. С. 69 – 73.

13. Обруч Г. В. Особливості цифрового розвитку АТ «Укрзалізниця». *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2020. Т. 31 (70). № 1. С. 59 – 64.

14. Обруч Г. В. Цифровізація як ключовий мегатренд трансформації глобального економічного середовища. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2020. Т. 25. Вип. 1 (80). С. 163 – 170.

15. Обруч Г. В. Цифрові інструменти управління адаптацією персоналу підприємств залізничного транспорту в контексті забезпечення їх збалансованого розвитку. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2020. № 1 (112). С. 113 – 118.

16. Обруч Г. В. Теоретичні засади збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту. *Агросвіт*. 2020. № 6. С. 110 – 116.

17. Обруч Г. В., Дикань В. Л. Управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів за участю підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 69. С. 9 – 21. (Особистий внесок: сформовано організаційно-економічну модель проактивного управління реалізацією спільних інвестиційних проєктів за участю підприємств залізничного транспорту).

18. Обруч Г. В., Дикань В. Л. Розроблення підходу до формування системи нематеріальної мотивації працівників підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2020. № 1 (69). С. 96 – 107. (Особистий внесок: розроблено підхід до формування системи мотивації персоналу підприємств залізничного транспорту).

19. Обруч Г. В. Формування концепції забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах їх цифрової трансформації. *Бізнес Інформ*. 2020. № 3. С. 119 – 127.

20. Обруч Г. В. Трансформація інноваційних систем підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 36. С. 108 – 113.

21. Обруч Г. В. Теоретичні основи забезпечення збалансованого розвитку послуг підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Бізнес Інформ*. 2021. № 4. С. 135 – 141.

22. Обруч Г. В. Забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах реалізації цифрових трансформацій у галузі. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2021. № 1 (73). С. 179 – 185.

23. Обруч Г. В. Цифрова трансформація підприємств залізничного транспорту в умовах розбудови глобального цифрового транспортно-логістичного простору. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021. № 74. С. 91 – 101.

24. Обруч Г. В., Дикань В. Л. Формування бізнес-моделі збалансованого розвитку підприємств в умовах цифровізації економіки. *Адаптивне управління: теорія і практика. Серія «Економіка»*. 2021. Вип. 11 (22). URL : <https://amtp.org.ua/index.php/journal2/article/view/406/350> (дата звернення: 22.10.2021). (Особистий внесок: розкрито ключові аспекти формування бізнес-моделі забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту).

25. Обруч Г. В., Бережний І. О., Гавадзюк Є. Б. Особливості управління досвідом клієнтів підприємств в умовах цифровізації. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021. № 75. С. 119 – 129. (Особистий внесок: визначено особливості трансформації принципів управління взаємовідносинами підприємств зі споживачами).

26. Обруч Г. В., Калініна І. А., Тюрін С. О. Домінанти забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/10_2021/79.pdf (дата звернення: 12.11.2021). (Особистий внесок: сформовано систему домінант забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту).

27. Обруч Г. В., Овчиннікова В. О., Корінь М. В., Чорнобровка І. В. Соціальна відповідальність як інструмент забезпечення сталого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах соціально-економічної кризи. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021/2022. № 76-77. С. 58 – 69. (Особистий внесок: розкрито інструменти впровадження практики соціально відповідального господарювання в діяльність підприємств залізничного транспорту).

статті в наукових періодичних виданнях інших держав:

28. Obruch H., Ovchynnikova V., Tolstova A., Ostroverkh H. Ensuring Development of the Production Potential in Terms of Implementation of Strategic Initiatives of the Railway Transport. *International Journal of Engineering & Technology*. 2018. Vol. 7 (4.3). URL: <https://www.sciencepubco.com/index.php/ijet/article/view/19921> (accessed 20 Jan 2019). (Особистий внесок: визначено інструменти матеріально-технічного забезпечення розвитку послуг підприємств залізничного транспорту).

29. Obruch H., Tokmakova I., Panchenko N., Kozlova A., Zaiets H. Assessment of Strategic Development Potential of the Production Units of Enterprises of Railway Transport. *SHS Web of Conferences*. 2019. Vol. 67. URL: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2019/08/shsconf_NTI-UkrSURT2019_02009/shsconf_NTI-UkrSURT2019_02009.html (accessed 25 Jan 2020). (Особистий внесок: визначено принципи і завдання щодо створення інтегрованого інформаційного середовища для підвищення якості бізнес-процесів підприємств залізничного транспорту).

30. Obruch H., Gontareva I., Babenko V., Shmatko N., Litvinov O. The Model of Network Consulting Communication at the Early Stages of Entrepreneurship. *Wseas Transactions on Environment and Development*. 2020. Vol. 16. P. 390-396. URL: <https://wseas.com/journals/ead/2020/a785115-033.pdf> (accessed 12 Sep 2020). (*Особистий внесок: розкрито особливості мережевої комунікаційної взаємодії підприємств*). (**Видання індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus**).

31. Obruch H., Derbentsev V., Babenko V., Khrustalev K., Khrustalova S. Comparative Performance of Machine Learning Ensemble Algorithms for Forecasting Cryptocurrency Prices. *International Journal of Engineering*. 2021. Vol 34, No 1. P. 140-148. URL: https://www.ije.ir/article_122162_e3dad2b825945dd0a62d13bed38eb058.pdf (accessed 10 Feb 2021). (*Особистий внесок: досліджено особливості оцінювання ефективності реалізації цифрових рішень*). (**Видання індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus**).

32. Obruch H., Zakharin S., Babyna T., Natroshvili S., Smyrnov Y., Honcharenko N. Market and Social Transformations as a Condition of Sustainable Development at the Regional Level: Small and Medium Business and IT Management. *Journal of Information Technology Management*. 2021. Vol. 13. Special Issue: Role of ICT in Advancing Business and Management. P. 103-114. URL: https://jitm.ut.ac.ir/article_80740_374a34de5ea7f85133f4701465773603.pdf (accessed 15 Sep 2021). (*Особистий внесок: розкрито особливості забезпечення сталого розвитку підприємств на регіональному рівні*). (**Видання індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus**).

33. Obruch H., Dykan V., Kirdina O., Ovchynnikova V., Kalicheva N. Public Management of Railway Transport Development based on the Principles of a Systematic Approach. *Scientific Horizons*. 2021. Vol. 24. No. 8. P. 98–107. URL: <https://sciencehorizon.com.ua/en/journals/tom-24-8-2021/derzhavne-upravlinnya-rozvitkom-zaliznichnogo-transportu-na-osnovi-printsipiv-sistemnogo-pidkhodu> (accessed 20 Jan 2022). (*Особистий внесок: сформовано підсистему інтегрованого інформаційного середовища управління розвитком залізничного транспорту*). (**Видання індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus**).

34. Obruch H., Dykan V., Kirdina O., Tokmakova I., Korin M. Ensuring the competitiveness and the sustainability of railway enterprises in a crisis environment. *Rivista di Studi sulla Sostenibilita*. 2021. Vol. 2. URL: <https://www.francoangel.it/riviste/SchedaRivista.aspx?IDArticolo=70290&Tipo=Articolo%20PDF&lingua=it&idRivista=168> (accessed 30 Jan 2022). (*Особистий внесок: розкрито основні вимоги споживачів до послуг підприємств залізничного транспорту*). (**Видання індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus**).

статті в інших наукових періодичних виданнях:

35. Обруч Г. В., Овчиннікова В. О., Веселов А. М., Гавриш К. В. Інструментарій забезпечення збалансованого розвитку АТ «Укрзалізниця» в умовах реалізації цифрових змін у галузі. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 70-71. С. 44-54. (Особистий внесок: відображено цілі забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту у розрізі доповненого реального і віртуального середовища їх функціонування).

тези доповідей і матеріали науково-практичних конференцій:

36. Обруч Г. В. Пріоритети реалізації експортного потенціалу в контексті забезпечення індустріально-інноваційного розвитку України. *Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика*: тези доповідей за матеріалами XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (8 – 10 червня 2017 р., м. Харків). Харків : УкрДУЗТ, 2017. С. 327 – 328.

37. Обруч Г. В. Сучасний стан і перспективи розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. *Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток*: матеріали X Ювілейної Міжнар. наук.-практ. конф. (18 – 19 квітня 2018 р., м. Харків). Харків : ХНУБА, 2018. Ч. 2. С. 68 – 70.

38. Обруч Г. В., Овчиннікова В. О., Толстова А. В., Островерх Г. Є. Сутність та підходи до формування виробничої стратегії залізничного транспорту. *Технології та інфраструктура транспорту*: тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (14 – 16 травня 2018 р., м. Харків). Харків : УкрДУЗТ, 2018. С. 421 – 423. (Особистий внесок: досліджено проблеми матеріально-технічного забезпечення розвитку послуг підприємств залізничного транспорту).

39. Обруч Г. В., Кондратюк М. В. Перспективи інвестиційного забезпечення розвитку залізничного транспорту України. *Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика*: тези доповідей за матеріалами XIV Міжнар. наук.-практ. конф. (7 – 9 червня 2018 р., м. Харків). Харків : УкрДУЗТ, 2018. С. 90 – 92. (Особистий внесок: з'ясовано інвестиційні проблеми розвитку підприємств залізничного транспорту).

40. Обруч Г. В. Феномен соціального підприємництва: особливості становлення в Україні. *Innovative Educational Technologies: European Experience and its Application in Training in Economics and Management : Training (July 23-27, 2018, Riga, Latvia)*. Riga : Baltic Research Institute of Transformation Economic Area Problems, 2018. P. 100 – 102.

41. Обруч Г. В. Перспективи розвитку корпоративної соціальної відповідальності на залізничному транспорті України. *Актуальні питання організації та управління діяльністю підприємств у сучасних умовах господарювання* : тези доповідей VIII наук.-практ. конф. (29 листопада 2018 р.,

м. Харків). Харків : НАНГУ, 2018. С. 172 – 173.

42. Обруч Г. В. Тенденції та пріоритети розвитку залізничного транспорту в умовах соціально-відповідального господарювання. *Проблеми обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в умовах глобалізації економіки* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (25 лютого 2019 р., м. Кривий Ріг). Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2019. С. 568 – 572. URL: <https://donnuet.edu.ua/materiali-ii-vseukrainskoi-naukovo-praktichnoi-internet-konferencii-problemi-obliku-audit-analizu-ta-opodatkuvannja-v-umovah-globalizacii-ekonomiki/> (дата звернення: 05.04.2019).

43. Обруч Г. В., Токмакова І. В., Панченко Н. Г., Козлова А. О., Заєць Г. П. Формування стратегічного потенціалу АТ «Укрзалізниця» в контексті реалізації проектів розвитку міжнародної транспортної інфраструктури в Україні. *Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика*: тези доповідей за матеріалами XV Міжнар. наук.-практ. конф. (6 – 8 червня 2019 р., м. Харків). Харків : УкрДУЗТ, 2019. Ч. 1. С. 97 – 99. (*Особистий внесок: обґрунтовано доцільність розвитку інноваційно-інвестиційної співпраці підприємств залізничного транспорту*).

44. Обруч Г. В. Особливості розвитку АТ «Укрзалізниця» в умовах лібералізації ринку залізничних перевезень. *Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи*: матеріали Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (27 листопада 2019 р., м. Львів). Львів : Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2019. С. 118 – 122. URL: http://li-maup.edu.lviv.ua/uploads/media/content/Zbirnyk_conf_LI%20MAUP_27.11.2019.pdf (дата звернення: 20.01.2020).

45. Обруч Г. В. Передумови, позитивні та негативні аспекти цифровізації залізничного транспорту України. *Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі* : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (23 січня 2020 р., м. Полтава): у 6 ч. Полтава : ЦФЕНД, 2020. Ч. 2. С. 20 – 21.

46. Обруч Г. В. Глобальні тенденції та виклики цифровізації залізничного транспорту. *Модернізація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій*: матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. (24 – 25 січня 2020 р., м. Київ). Київ : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2020. С. 102 – 104.

47. Обруч Г. В. Інструментарій організаційно-ресурсного забезпечення цифрової трансформації залізничного транспорту. *Бізнес, цифрові інновації та підприємництво: аналіз тенденцій та науково-економічний розвиток* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (25 січня 2020 р., м. Львів). Львів : ЛЕФ, 2020. С. 38 – 41.

48. Обруч Г. В. Пріоритетні напрями та особливості організаційно-ресурсного забезпечення цифрової трансформації залізничного транспорту.

Теоретичні та практичні засади ефективного функціонування соціально-економічної сфери : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (25 січня 2020 р., м. Дніпро). Дніпро : НО «Перспектива», 2020. С. 40 – 43.

49. Обруч Г. В. Особливості реформування залізничного транспорту в контексті забезпечення його цифровізації. *Економіка сьогодення : актуальні питання та інноваційні аспекти* : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (31 січня 2020 р., м. Запоріжжя). Запоріжжя : ГО «СІЕУ», 2020. С. 27 – 29.

50. Обруч Г. В. Вплив цифровізації на трансформацію моделі соціально-трудових відносин. *Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика* : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (12 лютого 2020 р., м. Полтава) : у 5 ч. Полтава : ЦФЕНД, 2020. Ч. 2. С. 47 – 48.

51. Обруч Г. В. Формування цифрової платформи управління персоналом підприємств залізничного транспорту. *Євроінтеграційна перспектива та інвестиційний потенціал економіки : методологія, теорія, практика* : тези наукових робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (15 лютого 2020 р., м. Одеса). Одеса : ЦЕДР, 2020. С. 59 – 62.

52. Обруч Г. В. Сутність та класифікація видів менторингу як технології управління розвитком персоналу підприємств залізничного транспорту. *Методичні підходи до формування стратегічного бачення соціально-економічного розвитку регіонів* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (22 лютого 2020 р., м. Дніпро). Дніпро : НО «Перспектива», 2020. С. 55 – 58.

53. Обруч Г. В. Технології та методи впровадження менторингу в систему управління розвитком персоналу підприємств залізничного транспорту. *Економіка, менеджмент та аудит: сучасні проблеми, перспективи та напрями розвитку* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (22 лютого 2020 р., м. Львів). Львів : ЛЕФ, 2020. С. 83 – 84.

54. Обруч Г. В. Систематизація цифрових інструментів управління трудовою адаптацією персоналу підприємств залізничного транспорту. *Інноваційний вимір змін в обліково-аналітичному забезпеченні бізнесу: теорія, методологія, інформаційні технології* : матеріали II Міжнарод. наук.-практ. інтернет-конф. (19 березня 2020 р., м. Харків). Харків : ХДУХТ, 2020. С. 138 – 139. URL: https://www.hduht.edu.ua/images/hduht/nauka/conf/2020/k-19-03-20_V.pdf (дата звернення: 25.04.2020).

55. Обруч Г. В. Концептуальні орієнтири інноваційної діяльності підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації економіки. *Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах* : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (19 березня 2020 р., м. Ірпінь). Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. С. 58 – 60. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/doc/4528> (дата звернення: 15.04.2020).

56. Обруч Г. В. Теоретичні аспекти управління адаптацією персоналу підприємств залізничного транспорту. *Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених (26 березня 2020 р., м. Одеса). Одеса : ОНЕУ, 2020. С. 92 – 95.

57. Обруч Г. В. Коеволюційно-цифровий підхід до забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в аспекті їх цифрового зростання. *Теоретичні та практичні аспекти антикризового регулювання економіки* : тези наукових робіт учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (11 квітня 2020 р., м. Одеса). Одеса : ЦЕДР, 2020. С. 19 – 21.

58. Обруч Г. В. Особливості проактивного управління реалізацією спільних інвестиційних проектів за участю підприємств залізничного транспорту. *Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки*: матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. (16 – 17 квітня 2020 р., м. Дніпро) : у 2 ч. Дніпро : НМетАУ, 2020. Ч. 2. С. 121 – 124.

59. Обруч Г. В. Визначення сутності поняття «збалансований розвиток підприємств залізничного транспорту». *Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід*: матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (23 квітня 2020 р., м. Харків). Харків : ХДУХТ, 2020. С. 56 – 58.

60. Обруч Г. В. Дисбаланси розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації залізниць. *Стратегічні імперативи сучасного менеджменту* : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (23 – 24 квітня 2020 р., м. Київ). Київ : КНЕУ, 2020. С. 268 – 271.

61. Обруч Г. В., Овчиннікова В. О. Світовий досвід та українські реалії цифровізації підприємств залізничного транспорту. *Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток*: матеріали XII Міжнар. наук.-практ. конф. (27-28 травня 2020 р., м. Харків). Харків: ХНУБА, 2020. С. 428 – 430. *(Особистий внесок: з'ясовано світові тренди цифрової трансформації середовища функціонування підприємств залізничного транспорту)*.

62. Обруч Г. В., Овчиннікова В. О., Торопова В. І. Перспективи цифровізації підприємств залізничного транспорту України. *Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика*: матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (4 – 5 червня 2020 р., м. Харків). Харків : УкрДУЗТ, 2020. С. 102 – 104. *(Особистий внесок: розкрито пріоритетні напрями цифрової модернізації підприємств залізничного транспорту)*.

63. Обруч Г. В., Дикань В. Л. Підхід до забезпечення розвитку підприємств залізничного транспорту України в умовах реалізації цифрових перетворень у галузі. *Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів*

розвитку територіальної системи: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (31 жовтня 2020 р., м. Харків). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. С. 236-240. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/15905> (дата звернення: 17.11.2020). (Особистий внесок: розкрито цифрові інструменти трансформації бізнес-моделі і модернізації послуг, бізнес-процесів та компетенцій персоналу підприємств залізничного транспорту).

64. Обруч Г. В., Кірдіна О. Г. Забезпечення сталого розвитку залізничного транспорту в динамічних умовах середовища його функціонування. *Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток: матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (21 – 22 квітня 2021 р., м. Харків). Харків: ХНУБА, 2021. С. 233 – 235. (Особистий внесок: обґрунтовано доцільність впровадження на залізничному транспорті сучасних інноваційних рішень та сервісів і кастомізованих під запити споживачів продуктових пропозицій).*

65. Обруч Г. В., Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О., Корінь М. В. Стратегічне управління інноваційною діяльністю підприємств залізничного транспорту в умовах реалізації цифрових змін у галузі. *Інноваційні технології в архітектурі і дизайні: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (20 – 21 травня 2021 р., м. Харків). Харків: ХНУБА, 2021. С. 634 – 638. (Особистий внесок: розкрито ключові аспекти розбудови цифрових платформ продукування інноваційних ідей і розроблення інноваційної продукції підприємствами залізничного транспорту).*

66. Обруч Г. В., Овчиннікова В. О., Торопова В. І. Забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах реалізації цифрових трансформацій у галузі. *Міжнародна транспортна інфраструктура, індустриальні центри та корпоративна логістика: матеріали XVII Міжнар. наук.-практ. конф. (3 – 4 червня 2021 р., м. Харків). Харків : УкрДУЗТ, 2021. С. 115 – 117. (Особистий внесок: розкрито особливості формування доповненого реального та віртуального середовища розвитку підприємств залізничного транспорту).*

67. Обруч Г. В., Торопова Д. Д. Управління досвідом клієнтів підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації. *Виклики та перспективи соціально-економічного розвитку залізничного транспорту – УКРПРОФЗТ 2021: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (1 серпня – 3 листопада 2021 р., м. Київ). Київ : ДУІТ, 2021. С. 29 – 31. (Особистий внесок: доведено доцільність адаптації бізнес-моделі розвитку підприємств залізничного транспорту до нових трендів поведінки клієнтів).*

68. Обруч Г. В. Систематизація дисбалансів розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах трансформації світових трендів зростання галузі. *Socially Competent Corporate Governance in Behavioral Economics: scientific papers presents abstracts at the International Scientific and Practical Conference*

(November 24-25, 2021, Podhájska, Slovakia). Podhajska, 2021. Chapter II. P. 120 – 121.

69. Обруч Г. В. Інноваційні тренди розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах трансформації глобального транспортно-логістичного простору. *Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика*: матеріали XVIII Міжнар. наук.-практ. конф. (2 – 3 червня 2022 р., м. Харків). Харків : УкрДУЗТ, 2022. С. 320 – 323.

Апробація результатів дисертації.

Основні положення і результати дослідження протягом 2017 – 2022 років пройшли апробацію на 27 Міжнародних і 7 Всеукраїнських науково-практичних конференціях: Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика (Харків, 2017); Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток (Харків, 2018); Технології та інфраструктура транспорту (Харків, 2018); Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика (Харків, 2018); Innovative Educational Technologies: European Experience and its Application in Training in Economics and Management (Riga, Latvia, 2018); Актуальні питання організації та управління діяльністю підприємств у сучасних умовах господарювання (Харків, 2018); Проблеми обліку, аудиту, аналізу та оподаткування в умовах глобалізації економіки (Кривий Ріг, 2019); Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика (Харків, 2019); Актуальні проблеми економіки та управління в умовах системної кризи (Львів, 2019); Стратегічні пріоритети розвитку економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі (Полтава, 2020); Модернізація та наукові дослідження: парадигма інноваційного розвитку суспільства і технологій (Київ, 2020); Бізнес, цифрові інновації та підприємництво: аналіз тенденцій та науково-економічний розвиток (Львів, 2020); Теоретичні та практичні засади ефективного функціонування соціально-економічної сфери (Дніпро, 2020); Економіка сьогодення: актуальні питання та інноваційні аспекти (Запоріжжя, 2020); Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика (Полтава, 2020); Євроінтеграційна перспектива та інвестиційний потенціал економіки: методологія, теорія, практика (Одеса, 2020); Методичні підходи до формування стратегічного бачення соціально-економічного розвитку регіонів (Дніпро, 2020); Економіка, менеджмент та аудит: сучасні проблеми, перспективи та напрями розвитку (Львів, 2020); Інноваційний вимір змін в обліково-аналітичному забезпеченні бізнесу: теорія, методологія, інформаційні технології (Харків, 2020); Актуальні проблеми менеджменту, фінансів та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах (Ірпінь, 2020); Глокалізаційні

аспекти інноваційного розвитку економіки (Одеса, 2020); Теоретичні та практичні аспекти антикризового регулювання економіки (Одеса, 2020); Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки (Дніпро, 2020); Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід (Харків, 2020); Стратегічні імперативи сучасного менеджменту (Київ, 2020); Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток (Харків, 2020); Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика (Харків, 2020); Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи (Харків, 2020); Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток (Харків, 2021); Інноваційні технології в архітектурі і дизайні (Харків, 2021); Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика (Харків, 2021); Виклики та перспективи соціально-економічного розвитку залізничного транспорту – УКПРОФЗТ 2021 (Київ, 2021); Socially Competent Corporate Governance in Behavioral Economics (Podhajska, Slovakia, 2021); Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика (Харків, 2022).

Особистий внесок здобувача.

Дисертаційна робота є самостійно виконаною працею, у якій викладено авторський підхід щодо формування теоретичного базису та інструментарію забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах реалізації цифрових змін у галузі.

Усі наукові результати, які викладені у дисертації та виносяться на захист, здобуто автором самостійно. Сукупність основних положень, висновків і рекомендацій, поданих у дисертації, є вагомим внеском у вирішення актуальної науково-практичної проблеми, яка полягає в розробленні розробленні теоретико-методологічних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах реалізації цифрових змін у галузі за рахунок застосування цифрового інструментарію трансформації бізнес-моделі і модернізації послуг, бізнес-процесів і компетенцій персоналу підприємств галузі.

Із наукових праць, опублікованих у співавторстві [3-5, 17, 18, 24-35, 38, 39, 43, 61-67], у дисертації використано тільки ті ідеї і положення, що є результатом особистої роботи, і вказані в авторефераті в переліку публікацій.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертаційна робота та автореферат написано зрозумілою мовою, з дотриманням чіткого наукового стилю та логіки дослідження. Стил викладання матеріалу ясний та послідовний.

Відповідність принципам академічної доброчесності. Дисертаційна робота містить результати власних досліджень автора. Використання ідей, наукових результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Висвітлення в дисертації результатів, які виносилися на захист кандидатської дисертації.

Автором при написанні докторської дисертації не було використано матеріали, висновки та рекомендації, які було отримано у ході написання кандидатської дисертації на тему «Забезпечення розвитку потенціалу конкурентоспроможності вагонобудівних підприємств України», рік захисту – 2017.

Відповідність змісту дисертації спеціальності.

За своїм змістом, фаховим спрямуванням, теоретичним рівнем, науковою новизною і практичною значущістю дисертаційна робота Обруч Ганни Володимирівни «Теоретико-методологічні аспекти забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації» відповідає наступним напрямкам спеціальності 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності):

1. Інвестиційна й інноваційна діяльність підприємства.
2. Інформації та комунікації в управлінні підприємством.
3. Формування, розвиток, оцінювання, мотивація, використання, переміщення персоналу підприємства.
4. Прогнозування перспектив технологічного оновлення підприємств з урахуванням загальних тенденцій науково-технічного й інноваційного розвитку.

Дисертаційна робота відповідає профілю Спеціалізованої вченої ради Д 64.820.05 Українського державного університету залізничного транспорту.

ПРОГОЛОСУВАЛИ: за – 14 чол., проти – 0 чол.

РІШЕННЯ:

Дисертаційна робота Обруч Ганни Володимирівни «Теоретико-методологічні аспекти забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах цифровізації» є завершеним, самостійним дослідженням, що містить нове вирішення важливої науково-практичної проблеми – розроблення теоретико-методологічних положень, методичних підходів і практичних рекомендацій щодо забезпечення збалансованого розвитку підприємств залізничного транспорту в умовах реалізації цифрових змін у галузі за рахунок застосування цифрового інструментарію трансформації бізнес-моделі і модернізації послуг, бізнес-процесів і компетенцій персоналу підприємств галузі.

Актуальність, новизна, теоретична та практична значущість положень, висновків і рекомендацій свідчать, що дисертація відповідає вимогам п.п. 7 та 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, і може бути рекомендована для подання до Спеціалізованої вченої ради Д 64.820.05 Українського державного університету залізничного транспорту для попереднього розгляду та захисту на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності).

Головуючий на засіданні,
д.е.н., професор, професор
кафедри «Економіка та управління
виробничим і комерційним бізнесом»

Ірина ТОКМАКОВА

Секретар,
к.е.н., доцент, доцент кафедри
«Економіка та управління виробничим і
комерційним бізнесом»

Анна ТОЛСТОВА

Рецензенти:

доктор економічних наук,
професор, завідувач кафедри
«Маркетинг, комерційна діяльність та
економічна теорія»

Олена ЗОРІНА

доктор економічних наук,
професор, професор кафедри
«Менеджмент, публічне управління
HR-технології»

Олександр ДЕЙНЕКА

доктор економічних наук,
професор, професор кафедри
«Фінанси, облік і аудит»

Ольга ЄВСЄВА